

Wstęp	5
Specyfika regionu. Przeciwnicy. Źródła archiwalne. Czasopisma organizacyjne	
Rozdział I. Sukcesy wśród wstrząsów i walk (1905 - 1914)	15
Radykałowie i umiarkowani. Ofensywa ezoteryki. Wobec rewolucji i wojny. Sytuacja na Węgrzech. Postęp organizacyjny. Nowi adepci. Orientacja społeczna i polityczna. Drogi oddziaływania. Radykalizm i madziarskość. W krajach Przedlitawii. Postawy i wpływy. Kółka w Czechach i na Morawach. Środowisko czeskie. Czeska loża. Ezoterycy i Odd Fellows. W Chorwacji. Rijeka i Czerniowce. Belgrad usamodzielnia się. Serbska obediencja. W Macedonii i Sofii. Rumuńska mozaika. Pierwociny rosyjskie. Loże i ludzie. Rozwój organizacyjny. Wielki Wschód Ludów Rosji. W życiu politycznym. Ezoterycy i oszuści. Zachowawczy odłam. Martyniści. Teozofowie. Ukraina. Nastroje polskiej inteligencji. Paryskie oddziaływanie. Spotkanie z wolnomularstwem. Loże w Królestwie Polskim. Polscy „bracia”. W życiu publicznym. Ruch teozoficzny. Formacje parawolnomularskie. Akcje antyvolnomularskie	
Rozdział II. Zasady i praktyka. Lata I wojny światowej (1914 - 1918)	95
Centrale wobec wybuchu wojny. Fala szowinizmu. Ramię dyplomacji. W lożach Wiednia i Budapesztu. Kontakty ponad frontami. Czechy, Chorwacja, Serbia. Rumuńska dwutorowość. Rosyjska aktywizacja. Reorientacja polityczna. Ożywiona działalność Warszawy. W misji na Zachodzie. Antyvolnomularskie polowania na czarownice. Wizja nowej Europy. Międzynarodowy Kongres Wolnomularski. Czeska akcja na Zachodzie. Zabiegi południowosłowiańskie. Propolskie sympatie. Rzymska loża „Polonia”. Konferencja berlińska. Niemieckie loże polowe. Ożywienie na Węgrzech. Z myślą o przyszłości. W Wiedniu i Pradze. Narodziny obediencji bułgarskiej. W rewolucji lutowej 1917 r. Popaździernikowy schyłek. Wielka Loża Ukrainy. W okupowanym Królestwie Polskim. Adepci w życiu publicznym. Ku polskiej obediencji	
Rozdział III. W walce o nowy kształt Europy Środkowo-Wschodniej (1918 - 1923)	156
W obozie zwycięzców. O nowe granice. Wokół Konferencji Pokojowej. Sprzeczności włosko-serbskie. Inicjacja delegatów transylwańskich. Uchodźcy i triumfatorzy. Dylemat „wolności” i „porządku”. Perypetie z faszyzmem. Początki „dziesięciolecia złudzeń”. Wolnomularska ekspansja Ameryki. Niespokojna obediencja ukraińska. Akcja na Zachodzie. Węgierska rewolucja i kontrrewolucja. O legalność łóż. Wielka Loża Wiednia. Pomoc dla głodujących. W życiu młodej Republiki. Drobne grupy. Parawolnomularstwo. Wielka Loża SHS „Jugosławia”. Aktywizm wolnomularski. Bułgarskie trudności. Elitarni adepci. Obediencja Niemców czechosłowackich. Dwa kierunki. Słowacja. Były zabór pruski. Związek Łóż Niemieckich w Polsce. IOOF. Kontakty międzynarodowe. Czeski i polski start. Czeska loża w Pradze. Równoległy impuls organizacyjny. Ku	

zjednoczeniu. Narodowa Wielka Loża Czechosłowacka. „Droit Humain” — IOOF. Warszawska wielotorowość. Pod włoskim szefostwem. Rozwój organizacyjny. Rekrutacja. Skład osobowy i nurty ideowe. W wachlarzu partyjnym. Polityczne postawy i koneksje. Teozofowie, okultyści, YMCA. Rumuńskie problemy powojenne. Nowa obediencja. Placówki proveniencji amerykańskiej. Dwie kolejne centrale. „Droit Humain” w państwach nadbałtyckich. Amerykański sukces w Finlandii. Powszechna dominacja liberałów

Rozdział IV. Dni wielkości wolnomularstwa w latach względnej stabilizacji ustrojowej i gospodarczej (1924 - 1928) 254

Powrotna fala. Zbliżenie francusko-niemieckie. Na rzecz obrony pokoju. Odłamy proprawicowe. Erich Ludendorff atakuje. Hegemonia francuska. Emigracyjne wolnomularstwo rosyjskie. Paryż a Europa Środkowo-Wschodnia. Loża Francusko-Jugosłowiańska w Paryżu. Dwie manifestacje: Genewa i Belgrad. Członkostwo AMI. Nowojorska „Misja Zamorska”. J. H. Cowlesa podróż dookoła świata. Teozofowie — YMCA — IOOF. Węgierska półjawność. Liberalizm uwstecznia się. Przewrót bułgarski (9 IV 1923). Rozwój organizacyjny w Wiedniu. Polityka personalna. Kierunki działania. Koncyliator wewnętrzny i międzynarodowy. Próba dialogu z Kościołem. Akwizgrańskie spotkanie. Nowe placówki na Morawach i Słowacji. Orientacja polityczna obediencji czeskiej. Wielka Loża „Lessing”. Ewolucja zachowawcza i secesja. Organizacje ezoteryków — IOOF. Rotary — YMCA. Polska placówka „Droit Humain”. Metapsychicy, teozofowie i inni. Jedni obojętnieją, inni upolityczniają się. Loże i droga pozaparlamentarna. Przewrót majowy. Ożywienie organizacyjne. Krótki żywot wielkich nadziei. Plusy i minusy sytuacji pomajowej. Aktywizacja parawolnomularstwa. YMCA. Loże niemieckie w Polsce. IOOF i Bnei-Brith. Rozwój organizacyjny w Jugosławii. Wobec problemów kraju. Za aktywnością polityczną. Po stronie centralizmu państwowego. Sukcesy obediencji bułgarskiej. Dwuznaczność postawy. Rumuńska elita w Wielkiej Loży. Po stronie zachowawczego establishmentu. Wielki Wschód Rumunii. Problem łóż transylwańskich. Sukcesy w Finlandii. Estonia. Łotwa

Wykaz skrótów	357
Indeks nazwisk	359
Indeks nazw geograficznych i etnicznych	377
Indeks obrządków wolnomularskich i organizacji parawolnomularskich	390
Spis ilustracji	392
Spis tabel	394
Contents	395